

Raadsvoorstel

Waalre, 20 oktober 2020

Vergaderdatum	: 27 oktober 2020
Voorstelnummer	: 2020-60
Zaaknummer	: 68465
Portefeuillehouder :	: Wethouder A. Uijlenhoet
Naam opsteller	: Toine Schoester
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van het definitief ontwerp Traverse Zuid.
Grondslag raadsbesluit	: De raad stelt kaders voor de verdere uitwerking van de herinrichting van de Traverse Zuid door het definitief ontwerp vast te stellen en een daartoe behorende krediet te verlenen.

Voorgesteld besluit:

1. Het definitief ontwerp voor de Traverse Zuid vast te stellen.
2. Een krediet ter beschikking te stellen van € 3.395.000 voor de "Herinrichting Traverse Zuid" en als volgt te dekken.
 - a. € 2.100.000 dekken uit het vGRP
 - b. € 500.000 dekken uit het bestaande budget Onderhoud Wegen voor 2021
 - c. € 795.000 dekken uit het bestaande investeringskrediet van € 2 miljoen voor 2021 voor Duurzaam door Waalre.
3. Het college op te dragen de realisatie van de herinrichting van de Traverse Zuid in 2021 uit te voeren.

Onderwerp

Vaststelling definitief ontwerp Traverse Zuid

Voorstel

1. Het definitief ontwerp voor de Traverse Zuid vast te stellen
2. Een krediet ter beschikking te stellen van € 3.395.000 voor de "Herinrichting Traverse Zuid" en als volgt te dekken.
 - a. € 2.100.000 dekken uit het vGRP
 - b. € 500.000 dekken uit het bestaande budget Onderhoud Wegen voor 2021
 - c. € 795.000 dekken uit het bestaande investeringskrediet van € 2 miljoen voor 2021 voor Duurzaam door Waalre.
3. Het college op te dragen de realisatie van de herinrichting van de Traverse Zuid in 2021 uit te voeren.

Inleiding

In dit voorstel treft u het definitief ontwerp aan van de Traverse Zuid door Waalre-dorp. Het ontwerp is gebaseerd op de nota van uitgangspunten die uw raad op 18 december 2018 gewijzigd heeft vastgesteld en als bijlage bij dit advies is gevoegd. Het ontwerp is tevens een verdere uitwerking van het schetsontwerp Traverse Zuid dat uw raad op 3 december 2019 heeft vastgesteld. Op basis van dit ontwerp is in samenspraak met de aanwonenden door middel van inloopsessies op 5 en 6 februari 2020 en intensieve communicatie met alle aanwonenden via brief en mail het voorlopig ontwerp tot stand gekomen. Dit ontwerp is conform de procesafspraken met uw raad van 2 april 2019 door ons college vastgesteld.

Het definitief ontwerp geeft gedetailleerd weer hoe de Traverse Zuid na de herinrichting er uit komt te zien. Het definitief ontwerp is met alle aanwonenden gedeeld.

Tijdens de uitvoering worden de bewoners aan de Traverse Zuid zorgvuldig geïnformeerd over de gevolgen van de aanleg, bereikbaarheid en het zo veel mogelijk voorkomen van overlast. De gevolgen voor de overige inwoners en de afwikkeling van het verkeer wordt in de voorbereidingsfase nader uitgewerkt.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van het definitief ontwerp en het verlenen van het krediet leidt tot uitvoering van de eerste stap in de opgave die uw raad in de nota van uitgangspunten Duurzaam door Waalre heeft verwoord.

Argumenten

1. *Het voorliggende definitief ontwerpen voldoet aan de Nota van uitgangspunten.*

In de nota van uitgangspunten zijn de belangrijke ontwerpvoorwaarden opgenomen en overzichtelijk samengevat. Deze uitgangspunten zijn telkens als toetsing gebruikt om bij de totstandkoming van het ontwerp de randvoorwaarden te bewaken. In dit voorstel lichten wij de belangrijkste aspecten van het definitief ontwerp toe en vatten die hieronder kort samen op basis van de aspecten verkeer, geluid en luchtkwaliteit, de inrichting openbare ruimte, leefbaarheid (groen en hittestress) en de wateropgave.

De thema's inrichting openbare ruimte en leefbaarheid worden uitgebreid verantwoord in het beeldenboek dat als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.

1.1 Het definitief ontwerp omvat een aantal verkeerskundige wijzigingen.

Voor de herinrichting van de Traverse Zuid zijn de navolgende verkeerskundige opgaves in het ontwerp verwerkt.

Het snelheidsregime op de Traverse Zuid wordt verlaagd naar 30 km/uur. Dat betekent tevens dat de kruisingen van wegen gelijkwaardig worden uitgevoerd. Met andere woorden, voorrang voor het verkeer op de Traverse verdwijnt. Om de kruisingen van wegen te accentueren en te hard rijden te ontmoedigen zijn er op diverse locaties verhogingen aangebracht. De inrichting tot 30 km-weg betekent ook dat de fietser een plek op de rijbaan krijgt.

Het aandeel autoverkeer wordt teruggebracht naar een streefwaarde van 8.500 motorvoertuigen per etmaal. Hiervoor zal bij de aanleg van de herinrichting van de Traverse aan de zuidzijde ter hoogte van de Gildebosweg een fietsersoversteek met verkeerslichten worden geregeld. Dat betekent meer ruimte voor de fietser en gelijktijdig een dosering van het verkeer tijdens de spitsperiodes.

De kruising met de Willibrorduslaan wordt ingericht als bajonet aansluiting en de voorrangssituatie wordt omgedraaid. Hierdoor wordt het doorgaande verkeer niet meer gefaciliteerd. Voor het verkeer dat geen herkomst of bestemming heeft in de kern Waalre wordt de Nieuwe verbinding N69 een aantrekkelijkere route. De verkeersdruk in het centrum neemt hierdoor af.

Uiteindelijk zal de verkeersstructuur in Waalre en Aalst worden aangepast door toepassing van doseerlichten op verschillende locaties met het doel het doorgaand verkeer in met name de spitsperiodes zo veel mogelijk via het Rijks- en provinciaal wegennet te laten afwikkelen.

Het definitief ontwerp van de Traverse Zuid is weergegeven op twee bijgevoegde tekeningen.

1.2 Geluid en luchtkwaliteit op de Traverse Zuid worden positief beïnvloed door het totale pakket aan maatregelen.

Een van de belangrijkste opgaves van het project Duurzaam door Waalre is de afname van de verkeersintensiteiten. Met de maatregelen om Waalre minder aantrekkelijk te maken voor doorgaand verkeer kan ook de luchtkwaliteit en de geluidsemissie door het verkeer positief worden beïnvloed.

De Traverse Zuid wordt ingericht als 30 km-weg en de inrichting van de weg wordt minder vriendelijk gemaakt voor doorgaand verkeer. Dat verkeer wordt met onder andere verhoogde kruisingen verder ontmoedigd. Dit en de openstelling van de Nieuwe Verbinding N69 zorgt voor lagere verkeersintensiteiten en dus een betere luchtkwaliteit op de Traverse. De milieugezondheidsrisico's zullen na de herinrichting en uitvoering van het totale pakket aan verkeersmaatregelen onder de landelijk norm dalen.

Minder verkeer levert ook een lagere geluidsbelasting op voor bewoners van de woningen op de Traverse. De herinrichting van de weg gaat gepaard met een verandering van

wegdek. Asfalt wordt vervangen door klinkers. Om het totale effect te voorspellen is door een extern bureau een geluidsberekening uitgevoerd op basis van de geprognosticeerde verkeersintensiteiten. Hieruit blijkt dat de geluidsemisatie zal afnemen.

1.3 Het definitief ontwerp is gebaseerd op de eerder toegepaste inrichting in Waalre-dorp met een verbijzondering naar de aard en functie van de Traverse.

Het gebruik van materialen in de openbare ruimte is gebaseerd op de huidige leidraad zoals die bij andere herinrichtingen ook wordt gehanteerd. Echter, aangepast op de toekomstige functie van de Traverse.

Het geheel van de inrichting is weergegeven in een beeldenboek voor de Traverse. In dit boek wordt de materialisatie beschreven, de wijze waarop de groene inrichting wordt vormgegeven, de aanpassing van de openbare verlichting en de keuze voor een beperkt aantal inrichtingselementen. In het bijgevoegde beeldenboek zijn de toekomstige beelden van de Traverse zuid verwerkt.

1.4 Het definitief ontwerp verbetert de leefbaarheid aan de Traverse.

Het verbeteren van de leefbaarheid is in de nota van uitgangspunten als volgt omschreven: "Op de Traverse wordt een groenstructuur op maat aangelegd als bijdrage aan leefbaarheid en voorkoming van hittestress."

Op de Traverse is de ruimte lang niet altijd van dien aard dat bomen bovengronds of ondergronds voldoende ruimte krijgen om tot volle wasdom te komen. Maatwerk op de Traverse is daarom een belangrijke opgave. Toch hebben we samen met de bewoners een groene ruimte gecreëerd waar een laanstructuur van bomen passend is en struiken de inrichting van de openbare ruimte versterken. In dat proces is de ruimtebehoefte tussen verkeersfuncties en parkeren en leefbaarheid zorgvuldig afgewogen.

Op de Traverse worden vijf verschillende soorten bomen toegepast. Het betreffen de Iep, Beuk, Linde, Tulpenboom en Oosterse Netelboom. De diversiteit van de verschillende soorten bomen draagt bij een aan grotere biodiversiteit en voorkomt dat bij het ontstaan van een ziekte alle bomen in de straat worden aangetast.

De hagen worden uitgevoerd in de soorten Haagbeuk, Beukenhaag en Struikkamperfoelie. Aanvullend aan de inrichting van de bomen en hagen wordt gekozen om in plantvakken op kruispunten vaste planten en siergrassen toe te passen.

Voor uitgebreidere informatie over de groenstructuur wordt verwezen naar het bijgevoegde beeldenboek en het bij dit raadsvoorstel gevoegde definitieve groenontwerp.

1.5 De Traverse vervult een belangrijke rol in de wateropgave van Waalre-dorp en daarom worden de rioolwerkzaamheden gelijktijdig uitgevoerd.

In de raadsinformatiebrief van februari 2020 hebben wij u over de riolering op de Traverse als volgt geïnformeerd. "Uit het oogpunt van zorgvuldigheid is alle riolering in de Traverse voorafgaand aan het nu volgende proces geïnspecteerd. Deze onderzoeken en studies naar de vorming van een duurzaam watersysteem in Waalre-dorp geven aan dat

er onder de gehele Traverse aanpassingen aan het rioolstelsel noodzakelijk zijn. Op de Traverse ten zuiden van de kruising met de Willibrorduslaan is de kwaliteit van de bestaande riolering goed. Echter, om in de toekomst duurzaam met het hemelwater om te gaan, moet een tweede (hemelwater)riool worden bijgelegd. Dit riool zal enerzijds gaan dienen als infiltratie van hemelwater en anderzijds een transportriool zijn om toekomstig afgekoppeld hemelwater naar het oppervlakte water af te voeren." Aanvullend aan dit riool dient onder de weg waterberging te worden aangelegd om er voor te zorgen dat toekomstige hevige regenval naar behoren opgevangen kan worden.

Deze duurzame wijze van omgaan met hemelwater vindt plaats volgens het principe "Opvangen, bergen en afvoeren" en sluit aan bij de werkwijze die is vastgelegd in het verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan dat uw raad op 9 januari 2018 heeft vastgesteld.

Het technisch ontwerp van de riolering op de Traverse Zuid is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Kanttekeningen

1.1 De verkeerskundige wijzigingen van de Traverse Zuid vormen slechts één onderdeel van het noodzakelijk totaalpakket aan maatregelen.

De verkeersafwikkeling op de Traverse Zuid is net zoals op alle wegen niet los van andere maatregelen te zien. In de werksessie met uw raad op 25 juni 2020 hebben wij al aangegeven dat alleen een totaal pakket van maatregelen de verkeersbelasting in de gemeente kan laten dalen. De omvang van die daling moet in balans zijn met de wensen om de overlast van het verkeer te verminderen, de luchtkwaliteit, oversteekbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren zonder daarbij de regionale verkeersafwikkeling al te nadelig te beïnvloeden. De getoonde modelberekeningen tijdens de werksessie met uw raad tonen aan dat dit kan, mits alle maatregelen tegen een te hoge verkeersdruk in de nabije toekomst worden uitgevoerd. De herinrichting van de Traverse Zuid is daarin de eerste stap.

1.2 De uitvoering van de werkzaamheden zal de bereikbaarheid en doorstroming tijdelijk nadelig beïnvloeden

Tijdens de herinrichting van de Traverse Zuid wordt de bereikbaarheid van de panden aan de Traverse moeilijker. In de aanbestedingsprocedure zal hier nadrukkelijk aandacht aan worden besteed. Los hiervan zal het doorgaande verkeer ernstige verkeershinder gaan ondervinden. Wij onderzoeken de mogelijkheid om zoveel mogelijk gedurende de werkzaamheden beperkte verkeersstromen op de Traverse beperkt in tact te laten. Dit ondanks het feit dat hier een flinke uitdaging ligt. Verder zal er in overleg met de buurgemeenten gekeken worden om de bereikbaarheid op een acceptabel niveau te houden.

1.3 Verbeteren van de leefbaarheid betekent ook vernieuwing van de huidige bomenstructuur.

De herinrichting van de Traverse betekent dat een groot deel van de huidige bomen worden gekapt. Dat vergt een zorgvuldige afweging. Voorafgaand aan de planvorming is een onderzoek geweest naar de kwaliteit van de bomen en is een quickscan flora en fauna uitgevoerd.

Hoewel een groot deel van de bomen op de Traverse verdwijnt, worden grote gezonde bomen gespaard. De nieuwe structuur zorgt op die wijze voor een verantwoord omgaan met het bestaande en nieuwe groen.

Kosten en dekking

De kosten voor de herinrichting van de Traverse Zuid zijn berekend op basis van het nu voorliggende definitief ontwerp volgens de ssk-systematiek.

De totale kosten voor de herinrichting worden becijferd op € 3.395.000.

De herinrichting van de Traverse is niet alleen een andere inrichting van de openbare ruimte maar behelst ook een verbetering van het rioolsysteem.

De kosten tussen de werkzaamheden voor de riolering en de herinrichting worden rechtmatig verdeeld via de volgende methode.

Indien de riolering aangelegd wordt zonder dat een herinrichting aan de orde zou zijn, dan hoeft in principe enkel een sleuf gemaakt worden in de weg, groot genoeg om het rioleringswerk uit te voeren. De kosten die dat met zich meebrengt komen voor rekening van het vGRP. De overige kosten van de werkzaamheden zijn rechtstreeks te boeken op de herinrichting.

Het aandeel riolering in deze reconstructie is relatief hoog. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat aanvullend aan de aanleg van het riool waterberging onder de weg wordt aangelegd.

De dekking van de herinrichting van de Traverse ziet er als volgt uit.

- Het riooldeel van de herinrichting van de Traverse komt ten laste van het vGRP en bedraagt € 2.100.000.

De overige kosten, zijnde € 1.295.000 worden als volgt gedekt.

- € 500.000 uit het onderhoudsprogramma wegen volgens het wegenbeheersplan 2021. Zonder de herinrichting van de Traverse Zuid zou namelijk het weggedeelte de komende jaren namelijk opgeknapt moeten worden.
- Bij de vaststelling van de begroting 2020 heeft uw raad het voornemen geuit om in 2021 een krediet van € 2 miljoen op te nemen in de begroting 2021 voor het project Duurzaam door Waalre. Voor de realisatie van de Traverse Zuid in 2021 is hieruit een bedrag noodzakelijk ter hoogte van € 795.000.

Externe financiering

De kosten van de herinrichting van de Traverse komen in een aantal gevallen mogelijk in aanmerking voor externe financiering. Het betreft de navolgende subsidies.

1. Een mogelijke bijdrage van het waterschap De Dommel voor het afkoppelen van hemelwater en het aanleggen van waterbergingen. Een en ander bekend als 'Nadere regels subsidie klimaatbuffers Waterschap de Dommel 2020'.
2. Een mogelijke bijdrage uit de 'Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021' van het Rijk, ook wel investeringsimpuls SPV genoemd. Een aanvraag is inmiddels ingediend.

Los van deze twee concrete bronnen voor externe financiering, zetten wij ons in om vanuit provinciale middelen een bijdrage in de kosten te krijgen.

Wij houden op de hoogte over de uitkomst van de aanvragen voor externe financiering.

Hogere investering dan oorspronkelijk voorzien

In de raadsinformatiebrief van 3 juni 2020 hebben wij u op basis van de toen geldende ontwerpen een investering van bijna € 2,5 miljoen genoemd. De nadere uitwerking van het ontwerp heeft tot een kostenverhoging geleid. Dit heeft in hoofdzaak te maken met onderstaande wijzigingen.

- De nadere uitwerking van het rioolstelsel en de daarbij behorende waterberging is dermate ingrijpend dat deze voor een forse verhoging van de kosten zorgt. Het gaat daarbij om een bedrag van circa € 600.000.

De andere verhoging van kosten (circa € 300.000) komt voort uit:

- De tegenvallende milieukwaliteit uit het asfalt en bodemonderzoek.
- In de kostenraming is nu een doseerlicht aan de zuidzijde van Waalre-dorp opgenomen om de verkeersstromen in de toekomst beter te reguleren.
- De stijging van de directe kosten hebben tot gevolg dat ook de indirecte kosten en de risicoreservering (die procentueel worden meegenomen in de raming) stijgen.

Duurzaamheid

Met het voorliggende definitieve ontwerp wordt gevolg gegeven aan de gestelde duurzaamheidsopgaves.

- De verkeersintensiteit, geluidsemisatie en luchtverontreiniging nemen af;
- Hittestress wordt tegen gegaan door toepassing van meer bomen en struiken;
- Er is een duurzaam gescheiden rioolstelsel aangelegd met een infiltratiemogelijkheid voor hemelwater om overlast van toekomstige hevige regenval het hoofd te kunnen bieden;
- Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt de aannemer verplicht 2% social return toe te passen;
- Bij de gebruik van materialen worden zo veel als mogelijk herbruikbare grondstoffen gebruikt.
- De keuze van de aannemer vindt plaats door te kiezen voor de economisch meest voordelige inschrijving. Op die manier wordt naast prijs ook een innovatieve uitvoeringsmethodiek gevraagd die voor de omgeving zo min mogelijk overlast veroorzaakt.

Burgerparticipatie

In het ontwerpproces om te komen tot een definitief ontwerp van de Traverse Zuid zijn twee verschillende stadia te onderscheiden. In de eerste fase zijn de nota van uitgangspunten geformuleerd en is het schetsontwerp tot stand gekomen. In die fase is een intensief proces doorlopen met enthousiaste en betrokken inwoners uit Waalre-dorp die als denktank input hebben gegeven. Voorafgaand aan de vaststelling het schetsontwerp is in de zomer van 2019 een brede inloop georganiseerd en is met de aanwonenden van de driehoek gesproken over inrichtingswensen.

In de tweede fase is contact gezocht met de direct betrokken aanwonenden van de Traverse Zuid. In deze fase werden de inrichtingskeuzes gemaakt die merkbaar zijn voor de direct aanwonenden en minder voor de leden van de denktank of andere bewoners in Waalre-dorp. In deze fase zijn in gezamenlijkheid oplossingen gecreëerd voor onder andere een goede verdeling van bomen en parkeervakken. De huidige inrichting van de openbare ruimte kan daarom rekenen op een breed draagvlak. Het definitief ontwerp is inmiddels met alle aanwonenden van de Traverse Zuid gedeeld.

Op verzoek van uw raad zijn de bewoners aan de Traverse Zuid in de gelegenheid gesteld om hun mening te geven over de keuze van de toe te passen verharding. Daarvoor zijn op de Bolkshuvel proefstukken aangelegd en is huis aan huis een brief verzonden met een uitgebreide uitleg over 4 verschillende opties. Daarbij is uitleg gegeven over de aspecten geluid, duurzaamheid, uitstraling en verkeersgedrag bij de verschillende materialen. In de bijlage bij dit voorstel treft u de tekst van de brief met de bijlage aan. Van alle aanwonenden aan de Traverse aanwonenden hebben 18 adressen gereageerd.

- 11 adressen kiezen voor optie 1, de toepassing van gebakken klinkers.
- 6 adressen kiezen voor optie 2, de toepassing van "stille" betonstraatstenen.
- 0 adressen kiezen voor optie 3, de toepassing van asfalt in combinatie met "stille" betonstraatstenen.
- Een adres kiest voor optie 4, de toepassing van gebakken klinkers in combinatie met "stille" betonstraatstenen.

Twee stemmers hebben te laat gereageerd. Eén stem voor optie 1 en één stem voor optie 2.

De uitslag werd als opmerkelijk gevonden gelet op de publiciteit na de oordeelsvormende raadsvergadering. We hebben daarom een extra verificatie uitgevoerd bij de stemmers voor optie 1 om er zeker van te zijn dat de uitleg over het geluid goed is begrepen. Van deze 11 stemmers hebben er 7 geantwoord met de mededeling dat hun mening niet verandert. De overigen hebben geen reactie gegeven.

Door deze vorm van burgerparticipatie bereiken we een zo breed mogelijk draagvlak voor de herinrichting.

Inclusieve samenleving

Het project Duurzaam door Waalre raakt een groot deel van de inwoners van de gemeente omdat het direct invloed heeft op de wijze waarop vervoer en bereikbaarheid van de gemeente er in de toekomst uit komt te zien. De planvorming vindt daarom plaats op een dusdanige wijze dat het draagvlak zo breed mogelijk kan worden. Dat doen we door denktanks te gebruiken, sociale media in te zetten en bij de herinrichting direct aanwonenden zo veel mogelijk te betrekken. Dat alles conform geformuleerde uitgangspunten om het belang van inwoners maar ook de regio zo goed mogelijk te dienen.

Communicatie

Indien uw raad een positief besluit neemt over de herinrichting van de Traverse Zuid zullen wij o.a. via een persbericht bekend maken. Daarnaast worden de eigen kanalen van de sociale media gebruikt om het besluit te communiceren. In de nieuwsbrief Duurzaam door Waalre wordt uitgebreid aandacht besteed aan het definitief ontwerp.

Omwonenden worden in het verdere proces nadrukkelijk betrokken om de impact op de onvermijdelijke overlast zo gering mogelijk te houden.

Verder zal met buurgemeenten worden gekeken naar de effecten op de bereikbaarheid.

Kernboodschap

De vaststelling van het definitief ontwerp van de Traverse Zuid is de eerste fase van de herinrichting van de Traverse door Waalre-dorp en brengt een gezonde duurzame leefomgeving in de gemeente Waalre weer een stap dichterbij. Daarbij

zal het doorgaande verkeer afnemen, de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid toenemen, de omgeving groen worden ingericht en een duurzame waterstructuur worden gerealiseerd.

Vervolprocedure en planning

Na vaststelling van het definitief ontwerp wordt het uitvoeringsbestek geschreven en de aanbesteding in gang gezet. Voor de aanbesteding is in samenwerking met Bizob een inkoopstrategie gemaakt. Als alles volgens planning verloopt kan de aanbestedingsprocedure begin 2021 worden afgerond en de uitvoering in dat jaar starten.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

- Definitief ontwerp inrichting van de openbare ruimte (twee tekeningen).
- Definitief groenplan
- Technisch rioolontwerp
- Onderzoek verharding Traverse Zuid

Bijlagen ter informatie

- Nota van uitgangspunten zoals gewijzigd vastgesteld op 18 december 2018.
- Beeldenboek

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de waarnemend secretaris,

de waarnemend burgemeester,

M.W. de Brouwer

A.J.W. Boelhouwer